

בלבבי ברכת האילנות

התורה נאמרה
בציון חבקוק הנביא
"יצדיק באמונתו יחיה"
בראש חודש ניסן תשפ"ה

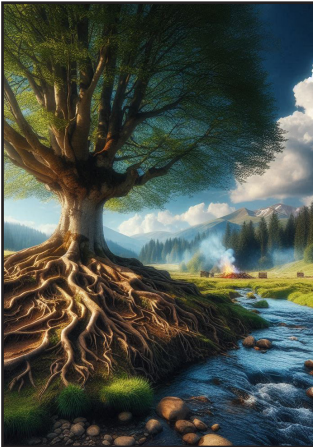
בלבבי משכן אבנה

השיערים של הרב זמינים ב"קול הלשון"
USA 605.313.6660 | ישראל 073.295.1245

מוגע

להאזנה לשיעורי השמע
'ברכת האילנות'
במערכת קול השון
חייגו לטל'
ישראל: 073-295-1245
USA: 605-313-6660
והקישו: כוכבית [*]
סולמית [#] < 41071086
[שיעור ברכת האילנות] <
סולמית [#] < הקישו 2

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל
יש לשלוח בקשה לכתובת:
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון השבועי בפקס
יש לשלוח בקשה לפקס
המערכת 03-5480529

© כל הזכויות שמורות
מהדורה ראשונה
אדר תשפ"ה

מערכת
'בלבבי משכן אבנה'
טלפון: 052.763.8588
פקס: 03-5480529
ת.ד. 34192 ירושלים
9134100

רכישת ספרי הרב:
ספרי אברמוביץ
משלוח ברחבי העולם
books2270@gmail.com
03.578.2270

◆ ספרי מאה שערים
רח. מאה שערים 15, ירושלים
02.502.2567

◆ הפצת ספרי קודש
רח. דוד 2, ירושלים
02.623.0294

◆ ספרי אברמוביץ
רח. קוטלר 5, בני ברק
03.579.3829

USA: Shira Distributors
Tel. 718-871-8652
4116 16th Avenue
Brooklyn, NY 11204
sales@shirahdist.com

בלבבי

ברכת האילנות

תורה שניתנה במידון
בציון רשב"י
בראש חודש ניסן תשפ"ה

בלבבי משכן אבנה

השיערים של הרב זמינים ב"קול הלשון"

USA 605.313.6660 | ישראל 073.295.1245

מוגע

בשורש הברכה של האילן הוא ברכה והמשכה מהמקור שלו, בבחינת מקור הברכות.

יש דומם צומח וחי ומדבר, המדבר בא מהשורש של האין, דע מאין באת (אבות ג א), אבל באיתגליא הוא לא מקושר השתא לאין, הבעל חי בא מאין, מטיפה, ג"כ כהגדרה כוללת, אבל לא ניכר המקור שלו לאחר שהוא התפשט, דומם זה לא ניכר כלל שהוא בא מן האין, הצומח שהמקור שלו הוא גם מן האין, החידוש שלו שהוא תמיד מקושר למקורו, והנקודה הזו שמתגלה בצומח זה בעיקר באילן עצמו, זה לא גילוי בפירות וזה לא גילוי בעשבים שנתלשים פרחים וכדומה, אלא הגילוי שדבר מקושר תמיד לאין זה נגלה רק באילן.

יש כאן חידוש יסודי, דומם צומח חי ומדבר ההתקשרות הגלויה לאין למקורו מתגלה בעיקר, באילן. וזה רמוז בתוך המילה אילן עצמה כי אילן זה אותיות אין-ל' לאין, כלומר לא רק מאין שהוא בא אלא הוא כל הזמן נמצא במאין שלו הוא תמיד מקושר לאין שלו, זה בעומק החידוש שמתגלה במציאות של אילנות, זה מהות ברכת האילנות.

היוצא בימי ניסן ורואה אילנות שמלבבלים מברך ברכת האילנות (ברכות מג ע"ב). כלומר האילנות שמלבבלים זה הגילוי של האין שבו

מהות ברכת האילנות וראש השנה למלכים בהמשכת האין

ביאור המהות של הברכה של האילנות, לשון חז"ל המברך את הגפנים (כלאים ז א) זה המשכה של הענף ושל האילן, ודייקא באילנות נאמר לשון של הברכה לשון של ברכה, הברכה המשכה. המשנה מדברת באופן שהוא ממשיך את הענף, המשכת האילן ע"י הענף, אבל

תמצית תוכן השיעור

הברכת האין ע"י ברכת האילנות ור"ה למלכים

ברכת האילנות, כידוע ברכה מלשון הברכה והמשכה, כשארז"ל המברך את הגפנים (כלאים ז א), ועיקר המושג הברכה נאמר דיקא ביחס לאילן, כי באילן יש גילוי מיוחד שהוא היחיד מתוך הדצח"מ [חי צומח דומם מדבר] שמחובר תמיד לשורשו בגילוי, [כלומר, בכל עץ רואים את חיבורו לשורשו], משא"כ בדומם חי ומדבר לא נגלה תמיד חיבורם לשורשם. כל דבר בכריאה כידוע נברא יש מאין, וכלשון חז"ל דַע מַאֲיִן בָּאת. (אבות ג א), א"כ באילן מתגלה בכירור החיבור לאין. כלומר שאינו רק יש מאין, אלא הוא תמיד מחובר לאין, וזה רמוז בשמו אילן ל-אין. וזמן הברכה הוא דוקא בימי ניסן שאז מתגלה הלבולב שזה הגילוי משורשו מהאין.

חודש ניסן מלבד מה שהוא עיקר זמן ברכת האילנות, מתגלה בו גם שהוא ראש השנה למלכי ישראל (ר"ה ב א), והם מקבילים אהדדי, דכידוע הויה ואדנות בגי' מלך, ובגי' מים, (עם הכולל), ומים כידוע מקביל לצומח, לאילן, וא"כ אילן ומלך מקבילים אהדדי.

הוא בא מן המלך, מלך שהוא לב העם הוא שורש הכל אז הוא האין שממנו בא הכל, כל אין כידוע הוא אין ביחס ליש שמעליו, וכן הוא האין ביחס ליש שמתחתיו, ביחס ליש שמעליו הוא אין ביחס לאין סוף ברוך הוא מלך מלכי המלכים הקב"ה, והוא האין ביחס ליש שמתחתיו זה מי שהוא מולך עליהם, זה נקרא ראש השנה למלכים למלכי ישראל דייקא, במלכי אומות העולם ראש השנה שלהם בתשרי כי אינם בבחינת אין, אבל מלכי ישראל הם בבחינת אין אז מתגלה בו בראש חודש ניסן שמברכים על האילנות, אילן בגימטריא מלך עם הכולל כמו שהוזכר אז מתגלה בו שורש של מציאות האין.

ולכן בעומק כמו שהוזכר גימטריא נוספת שהוזכר אילן בגימטריא מים עם הכולל, מלך כדברי הגמ' כידוע מושחים את המלכים על המעיין על המים כדי שתמשך מלכותן (הוריות יב ע"א), יש להמשיך את הגפנים שזה הברכה, ויש להמשיך את הדבר שהוא באופן של מים של מעיין שנמשך, ושניהם כידוע מעיין הוא מלשון אין ומלשון עין ושורשם אחד.

יש כאן נקודה עמוקה, כידוע יש מדרגת בריאה ויש מדרגת יצירה, בריאה זה יש מאין, יצירה זה יש מיש, לפי חלק מרבותינו, בדומם צומח חי ומדבר כהגדרה כוללת כל אחד הוא בעל צורה. אך יש לנו גילוי בבריאה של דבר שאין

מתחיל להתגלות בהם המקור שנמשך מן האין, אבל החידוש באילן כמו שהוזכר שהוא תמיד ממשיך ממקור האין וזה ברכת האילנות מאין

בעומק המילה אילן עצמה כידוע היא גימטריא הוי"ה אדנות שעולה בגימטריא מלך [עם הכולל] ובגימטריא מים [עם הכולל]. בעומק בהגדרה כוללת מונח שיש לנו שני חלקים בניסן, יש לנו חלק בניסן שהוא ברכת האילנות, היוצא בימי ניסן, שאז עיקר זמן ברכת האילנות, [הפוסקים דנו אם הוא לא בירך אם הוא יכול לברך אח"כ באייר בסיון כל זמן שמלבליים, אבל ודאי שעיקר הברכה זה יוצא בימי ניסן כלשון הגמ']. ויש לנו חלק בניסן שהוא ראש השנה למלכים (ר"ה ב ע"א), והם מקבילים אהדדי כמו שהוזכר שאילן בגימטריא מלך [עם הכולל].

הגדרות ברורות ויסודיות וידועות, יש קומה שלימה של הנפשות לשון הפסוק **ראשיכם** וגו' **מחטב עציך עד שאב מימיך** (דברים כט ט - י), אבל בשורש צורת הקומת אדם [של ישראל] היא שהמלך הוא העליון ביותר, אחריו כהן גדול, מתחתיו ישראל וכן על זה הדרך התפשטות של כל הקומה כולה שמתחילה מהמלך, וכידוע מלכות של עולם עליון הופך להיות כתר של עולם תחתון בחינת רצון שזה מה שנאמר ומלכותו ברצון קיבלו עליהם, ברצון דייקא. בעומק המלך הוא מדרגת האין של כל העם כולו, דע מאין באת, מצד קומת הנפשות

תמצית תוכן השיעור

כידוע מאוד, בקומת צורת אדם המלך הוא למעלה מכולם, וממנו מתפשט כל הקומה כולה. וכידוע, מלכות של עולם עליון הופך להיות כתר לעולם תחתון [כ"ש ומלכותו ברצון]. ולפי"ז המלך הוא האין [כלפי מה שמתחתיו] על כל הקומה כולה. וכן הוא האין ביחס למה שמעליו שזה הא"ס ב"ה. ולכן ר"ה למלכים הוא דיקא בניסן שאז מתגלה האין שבאילנות בברכת האילנות, וכנגד זה מתגלה תחילת מלכות המלך שזה שורש האין שבו. וכן דיקא למלכי ישראל שהם בבחי' אין משא"כ מלכי אוה"ע שאינם בבחי' אין, ר"ה שלהם בתשרי. ולכן מושחים את מלכי ישראל על המעיין כדי שתמשך מלכותם (הוריות יב א) מחמת שהמעיין - עין והאין שורשם חד, כיון שהצומח מקביל ליסוד המים שהוא היסוד היחיד שאין לו צורה, [משא"כ אש רוח ועפר שיש בהם צורה], אלא הוא אין ללא צורה, וזה מה שהוזכר שהעין והאין שורשם חד.

ולפי"ז עומק הברכה של ברכת האילנות זה שהאין שמתגלה באילן ימשיך תמיד להתגלות. וכמ"כ במלכים שלא תפסק מלכותו, ולא רק שלא תפסק כפשוטו, אלא מכח שימשיך חיבורו לאין, ממילא תמשך מלכותו.

שהאין הזה תמיד ימשך, לא שהמלכות כפשוטו ימשך אלא שהחיבור לאין תמיד ימשך, ממילא אם החיבור לאין תמיד ימשך אז גם המלכות נמשכת.

לפי"ז להבין המילה אילן עצמה יש לו צירוף נוסף [מלבד הצירוף שהזכרנו קודם, ל-אין], של איל-נ', שורש האיל נאמר בתורה ביחס לעקידת יצחק וְהָיָה אֵיל אַחַר נֶאֱחָז בְּסֶבֶךְ בְּקֶרְנָיו (בראשית כב יג), והאיל שנאחז בסבך בקרניו שורשו באילן שממנו הביא אברהם את העצים הַיָּהּ הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאִיֶּה הַשֶּׁה לְעֹלָה (בראשית כב ז) זה ברור שמהאילן שהיה בעקידה בא האיל שנעקד על גביו, כלומר יש את העצים שזה אילן, ועל גבי האילן עוקדים את האיל, זה עומק העקידה. העקידה זהו מסירות נפש בחינת שער הנ' כידוע, זה ההבחנה של אילן, איל-נ' זה עומק המסירות נפש.

נחשבן את הדברים, בראשית הדברים הוסבר שהגדר של האין זה מאיפה הוא נמשך והאין מתגלה בו בהמשכו, ולפי"ז אילן זה אותיות לאין הוא צריך להגיע לאין באחריתו, ראשיתו אין ואחריתו אין, והוא כל הזמן פונה לאין, הגילוי של דבר שהוא אין זהו בחינת מים כמו שהוזכר קודם לכן, הגילוי שהוא פונה לאין זה בחינת אש, זה נקרא עקידת יצחק שהיה העקידה לעשותו אין. כלומר באילן מתגלה ההבחנה שהוא יוצא מן האין ומתפשט בו

בו צורה שזה כידוע מדרגת מים, מים מצד עצמם אין להם צורה, כלומר ביחס של דומם צומח חי ומדבר, בצומח הזכרנו שהשורש שלו בא מן האין בגילוי, ובהקבלה לארבע יסודות אש רוח מים עפר, הצומח מקביל למים כידוע, ובמים מתגלה בו מציאות האין. היש בא אחרי האין אבל המים הם עצם האין, לכן זה המים הם נקראים גם אין [בא'] וגם עין [בע'] כמו שהוזכר ששורשם אחד.

לפי"ז בעומק ראש השנה למלכים מושחים אותם על המים מלך גימטריא מים, כלומר המלך הוא בחינת אין לכן הוא בחינת מים, לכן מושחים אותו על המים. ובעומק המלך הוא בהבחנה של גילוי של האין בבחינה של ראש השנה למלכים ובבחינה של ברכת האילנות. כל ברכת האילנות הוא בזמן של ראש השנה למלכים שמושחים המלכים על המים, וראש השנה למלכים הוא תחילת המלכות שהוא האין הגמור שבו, זה ברכת האילנות.

ובעומק ברכת האילנות זה ברכה שהאין תמיד ימשך ויתגלה באילנות ולא יפסק. וכן במלכים שמושחים אותם על המים, שלא תפסק מלכותו, שהרי מלך אם אין עליו עוררין נמשכת מלכותו, זה נקרא ברכת האילנות, כמו שהאילן יש לו ברכה של הברכה והמשכה והוא נמשך מן האין, כך המלך נמשך מן האין והוא ממשך את המלכות שלו שלא תפסק מלכותו

תמצית תוכן השיעור

גלוי נוסף שמתגלה בשם אילן זה איל-נ', שורש האיל הוא בעקדת יצחק, ובעומק שורשו בעצים שהביא אברהם לעקוד עליהם את יצחק, שזה מדריגת מסי"נ, וזה מדריגת שער הנ' כידוע, א"כ שורש האיל זה מהעצים - מהאילן איל-נ' שזה העצים של המסי"נ, כלומר שמצד אברהם מתגלה דע מאין באת, התחלת ההברכה, בחי' בוקר, ובחי' השענו תחת העץ, ואז האין ממשיך להתפשט. ומכח יצחק מתגלה הל-אין, חזרה למציאות האין. ולפי כל הנ"ל מתבאר שהאילן שורשו מהאין, והוא מחובר תמיד לאין [שזה בחי' ל-אין], והוא פונה לאין [מכח האש של העקדה], וחוזר לאין [שמחזירו לאין למסי"נ].

כאשר נעשה קלקול באילן, הוא נופל למדריגת לן [שבאילן] כ"ש באברהם וְתַרְדְּמָה נִפְלָה עַל אֲבָרָם (בראשית טו יב) שאז דיקא מתגלה הפגם במה שנמשך מהאילן שזה יְדַע יְתַדַּע פִּי גֵר יְהִיֶה זְרָעָה.

כידוע החורף הוא בחי' שינה, והקיץ הוא בחי' ער, לכן בחודש ניסן שמתחיל הקיץ נתקן ויוצאים ממדריגת לן, ומתהפך לאילן, וכן מעלים את השינה הנפולה [שזה נפילת המוחין לתתא] למדריגת איל-נ'

זה זמן הסתלקות המוחין לתתא, ומסירות נפש זה זמן הסתלקות המוחין ללעילא, זה עומק ומדרגת הברכה של ברכת האילנות.

ברכת האילנות נזמן של ראש השנה למלכים שבו מתגלה השורש של המים כמו שנתבאר, ומתברר כוח המלכים ומתברר כח מציאות האילנות, בהבחנה הזו מתגלה בשורש כאשר לא נגלה האין של האילן אז נעשה שני עצים, עץ החיים ועץ הדעת, עץ אפרים ועץ יהודה. אבל כאשר מתגלה האין שבעצים אז וְהָיוּ לְאַחָדִים בְּיָדָךְ (יחזקאל לו יז) כלשון הנביא, זה השורש העמוק של ראש השנה למלכים שאז מברכים את האילנות, המלכים שורש מלכי יוסף ויהודה שני השורשים של המלכים כי הנה המלכים נועדו יחדיו, אז בברכת האילנות מברכים את האילנות מכוח חיבורם למקורם באין, ואז מתגלה ששני המלכים שני האילנות חוזרים ומצטרפים יחד וזהו עומק ברכת האילנות.

אילן אותיות אחריו כב - מס, סוד מ' וס' שבלוחות בנס היו עומדים, והשורש הוא כ"ב אותיות. וזהו ניסן, לשון נס, בנס היו עומדים. ואכמ"ל.

האין, וזהו בחינת מים, והוא חוזר למציאות האין, וזה עומק הגילוי של עקידת יצחק דייקא יצחק שורש האש שחוזר למציאות האין.

מדין אברהם אז מתגלה האילן בבחינת וְהִשְׁעֵנוּ פְתַח הָעֵץ (בראשית יח ד) מתגלה האין ההתחלה של ההברכה בבחינת בוקר שהוא ממשיך את הדבר ממקורו, ואז האין ממשיך ומתפשט ג"כ. ומכח של יצחק מתגלה הלאין שהוא עתיד לחזור למציאות של האין. ובעומק כאשר יש קילקול של ההמשכה של זרע אברהם וְתִרְדְּמָה נִפְלָה עַל אַבְרָם (בראשית טו יב) אז מתגלה יָדַע וְיָדַע כִּי גַר יְהִי זְרַעְךָ, דייקא יש פגם של זרעך, ההבחנה הזו זה מתגלה באילן כאשר הוא נופל, באילן יש אותיות לן לשון של שינה, זהו ההבחנה שתרדמה שנפלה על אברהם, ובאילן נופל למדרגה של שינה. כידוע חודשי החורף זה זמן שינה ולכן חלק מהבעלי חיים ישנים בחורף, וחודשי הקיץ זה זמן של היפך השינה מציאות של ער. וכשמתחיל ראש חודש ניסן אז יוצאים מהשינה מהלן שבאילן והופכים אותו למדרגת אילן כמו שהוזכר בבחינת תיקון שלו שהוא בבחינת אין והופכים אותו למדרגת איל-נ', כלומר מעלים את מדרגת השינה הנפולה של חודשי החורף למדרגת מסירות נפש של האילן מדרגת האין העליון, לא ההבחנה של שינה שהוא נפילה, אלא המדרגה העליונה שהוא מדרגת המסירות נפש, שינה

תמצית תוכן השיעור

שזה מדרגת מס"נ [שזה סילוק המוחין ללעילא]. כאשר באילנות לא מתגלה האין - השורש, הם נפרדים לעץ החיים ועץ הדעת, וכן לעץ יהודה ועץ יוסף, אך ע"י הגילוי של האין בר"ה למלכים ע"י ברכת האילנות מתגלה שורש המלכות ושורש האילן והמים ששורשם באין, ואז מתגלה וְהָיוּ לְאַחָדִים בְּיָדָךְ (יחזקאל לו יז), ומתאחדים ב' שורשי המלוכה שהם יוסף ויהודה בבחי' כִּי הִנֵּה הַמַּלְכִּים נֹעְדוּ עִבְרוּ יַחְדָּו (תהלים מח ה), ומתגלה ששני האילנות חוזרים ומצטרפים יחד, זהו עומק ברכת האילנות

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו. [נושאי השיעור: אילן ברכה המשכה אין ניסן מלך מים כתר מלכות צורה איל אברהם בוקר יצחק אש עקדה עץ לן שינה ער ישן שינה קיץ חורף יהודה יוסף אפרים]